

prima instanță: V. Gîrleanu
instanța de apel: B. Bîrca, N. Traciuc, E. Clim

dosarul nr. 3ra-29/16

DECIZIE

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele, judecătorul Valeriu Doagă,
Judecătorii Ala Cobăneanu, Iuliana Oprea, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de Rusnak Andrei, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rusnak Andrei împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău, Loghin Tatiana cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Rusnak Andrei și menținută hotărîrea Judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 20 noiembrie 2014

c o n s t a ț ă:

La 13 august 2014 Rusnak Andrei a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău, Loghin Tatiana cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 14 mai 2014 a depus petiție pe numele conducătorului Direcției Generale Control Fiscal, prin care a enumerat faptele privind desfășurarea unei activități de întreprinzător fără autorizație, eliberată de autoritatea competentă în temeiul legii de către persoanele ai căror listă exhaustivă a fost expusă în petiție. Prin petiția în cauză a cerut să-i fie prezentată informația despre rezultatele concrete ale examinării petiției, data controlului, adresa contravenției, articolul sancțiunii aplicate, numărul procesului-verbal, să examineze și să se expună referitor la toate adresele indicate, iar refuzul să fie motivat.

Susține că la 16 iunie 2014 a primit un răspuns tardiv, deci contrar prevederilor Legii cu privire la petiționare, or termenul fiind depășit cu 3 zile. Acest fapt, în viziunea reclamantului, se observă vădit prin compararea datei înaintării petiției, cu

data indicată pe ștampila plicului.

Răspunsul funcționarului public Negară Valentina, șeful-adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, nu era concret, iar cerințele sale privind rezultatele examinării au fost respinse neîntemeiat. Consideră reclamantul că funcționarul public a denaturat intenționat sensul cerințelor sale, afirmând că s-ar fi solicitat eliberarea copiilor de pe materialele acumulate în cadrul controalelor efectuate sau de a permite de a lua cunoștință cu acestea, or solicitările în cauză, după părerea funcționarului public, contravin prevederilor Legii privind accesul la informație și Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Reclamantul consideră că afirmațiile date nu corespunde realității, deoarece prin petiție a cerut să i se prezinte informația despre rezultatele concrete ale examinării petiției - data controlului, adresa contravenției, articolul sancțiunii aplicate, numărul procesului-verbal. Funcționarul public însă a invocat normele numite drept pretext de a-i refuza furnizarea informației.

La fel a indicat că, informația solicitată nu face parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată. Astfel, data controlului, adresa contravenției, articolul sancțiunii aplicate și numărul procesului-verbal nu se referă la date cu caracter personal, din care cauză trimiterile la legile indicate mai sus sunt nefondate.

Ulterior, la 20 iunie 2014, reclamantul a depus o cerere prealabilă împotriva refuzului pîrîtului, care la fel a fost înregistrată contrar prescrierilor legii - fără număr de înregistrare și doar cu indicarea datei înregistrării, însă la 08 august 2014 a primit răspunsul funcționarului public - Loghin Tatiana, șeful-adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, prin care l-a fel i-a fost refuzat în soluționarea cererii pe motivele similare invocate la 16 iunie 2014.

Reclamatul indică ilegalitatea refuzului dat, din cauza că nu a cerut efectuarea unui control fiscal sau recepționarea informației despre controlul fiscal, sau despre un contribuabil concret, ci doar informația ce vizează în exclusivitate constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale în limitele Codului contravențional al Republicii Moldova, nu și a Codului fiscal. Respectiv, referirea pîrîtului la prevederile art. 131 al. (5) Cod fiscal sunt impertinente.

Nu sunt relevante nici referirile pîrîtului la prevederile art. 3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, deoarece informația solicitată în petiție nu conține date cu caracter personal. Din contra, Loghin Tatiana - șeful-adjunct al Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, în loc de a întreprinde toate măsurile și de a asigura informarea activă, corectă și la timp, a încercat să ascundă după litera legii, ignorînd sensul și esența acesteia, informația pretinsă, iar prin refuzul neîntemeiat de a prezenta informația, pîrîtul a încălcat și dreptul reclamantului la eficientizarea procesului de informare a populației și a controlului de către cetățeni asupra activității autorităților publice și a instituțiilor publice.

Consideră că prin totalitatea răspunsurilor parvenite de la furnizorul de informație, lui Rusnak Andrei i-a fost încălcat dreptul la examinarea petiției în termen legal și dreptul de acces la informație, care a fost limitat nejustificat, încălcîndu-i-se în același timp și dreptul de acces liber și necondiționat.

Cere reclamantul repararea prejudiciului moral de 5000 lei, ca rezultat al acțiunilor ilegale ale pârîților ce i-au trezit o indignare deosebită și care în final a fost tratat cu o indiferență vădită. Or, simțul nedreptății cauzat de desconsiderarea normelor de drept i-a provocat suferințe morale enorme, iar neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu din partea funcționarilor organelor fiscale, au dus la lezarea onoarei și demnității lui.

Totodată, Rusnak Andrei a cerut restabilirea dreptului său de acces la informația cerută în petiție, cu obligarea pârîtului de a admite pretențiile formulate în aceasta, precum și obligarea lui Loghin Tataiana să plătească despăgubiri în mod solidar cu pârîtul.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 20 noiembrie 2014, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, a fost respins apelul declarat de Rusnak Andrei și menținută hotărîrea Judecătoreiei Rîșcani municipiul Chișinău din 20 noiembrie 2014.

La 10 noiembrie 2015 Rusnak Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea cererii de recurs, casarea hotărîrilor judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanțele judecătorești la adoptarea hotărîrilor nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, concluziile expuse în hotărîri sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, pe care instanța le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Or, cadrul legal expres prevede că răspunsul furnizorului de informații trebuie să fie concret, să se refere nemijlocit la obiectul cererii, fiind inadmisibil un răspuns evaziv, incomplet sau numai diriguitor, dar nu concretizat.

Răspunsul intimatului însă era unul parțial, fiind incomplet, neclar, din care cauză a constituit temei de a sesiza cu prezenta acțiune instanța de judecată.

Deși prima instanță a respins integral pretențiile recurentului, instanța de apel în motivarea deciziei sale a ajuns la concluzia ca fiind întemeiată hotărîrea de admitere parțială a acțiunii.

Eronat instanțele au ajuns și la concluzia că informația cerută de Rusnak Andrei prezintă date cu caracter personal și informații cu acces limitat, or în cazul dat instanțele au aplicat legea care nu trebuia aplicată.

Nu s-a luat în considerație nici decizia Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2014, prin care recurentului i-a fost dat câștig de cauză pe un litigiu similar.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că, copia deciziei instanței de apel din 13 mai 2015 a fost expediată în adresa recurentului, fără însă a fi indicată data expedierii acesteia (f.d.91). Totodată, instanța de recurs reține că la materialele cauzei lipsește

dovada recepționării deciziei date de către Rusnak Andrei, din care cauză recursul din 10 noiembrie 2015 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum s-a stabilit, Rusnak Andrei prin acțiunea înaintată a cerut restabilirea dreptului său de acces la informație ca rezultat al nesoluționării în termenul legal al cererii din 14 mai 2014 și repararea prejudiciului moral.

Prima instanță la adoptarea hotărârii din 20 noiembrie 2014 a ajuns la concluzia privind netemeinicia pretențiilor formulate de către reclamant, din care cauză a respins integral acțiunea.

Curtea de Apel Chișinău, la rîndul său, la adoptarea deciziei din 13 mai 2015 a ajuns la concluzia privind legalitatea hotărârii primei instanțe, adoptate în limitele competenței sale, reieșind din temeiul și obiectul acțiunii, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, din care cauză a respins apelul declarat și a menținut hotărârea din 20 noiembrie 2014.

În conformitate cu art. 390 al. (1) lit. d) – f) CPC, decizia instanței de apel trebuie să conțină expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în apel; motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

Or, din norma enunțată rezultă că, între dispozitiv și motivare trebuie să existe concordanță. În cazul în care o atare concordanță nu există, dispozitivul, cuprinzînd o altă concluzie decît aceea pe care o impuneau motivele, această decizie este nemotivată și are drept consecință anularea acesteia.

La caz însă se atestă încălcarea normelor procedural enunțate, deoarece Curtea de Apel Chișinău în motivarea deciziei a considerat ca fiind corect adoptată hotărârea de admitere parțială a acțiunii lui Rusnak Andrei și de respingere a capătului de cerere privind repararea prejudiciului moral, deși dispozitivul hotărârii Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău din 20 noiembrie 2014 este altul, de respingere integrală a acțiunii.

În circumstanțele date, expunerile din partea motivată a deciziei nu coincid cu concluziile ei, astfel nu există o consecutivitate între acestea.

Colegiul mai relevă că, Rusnak Andrei considerînd răspunsul Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău din 10 iunie 2014 ca fiind unul incomplet și în afara termenului legal, a sesizat instanța de contencios administrativ.

Respingînd acțiunea, instanțele au concluzionat că Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a furnizat solicitantului toate informațiile oficiale posibile a fi furnizate. Or, concluziile date sunt premature și eronate, în cazul în care recurentul prin petiția din 14 mai 2014 a solicitat prin prisma art. 11 al. (2) lit. d)-e) a Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, informația vis-a-vis de măsurile întreprinse față vînzătorii ambulante (21 la număr) care, în viziunea lui, activează fără autorizații, data sancționării acestora și locul comiterii contravenției, în baza cărui articol au fost sancționați și pedeapsa aplicată lor, numărul procesului – verbal de contravenție (în caz de întocmire a acestuia), iar în caz de refuz în eliberarea informației, a cerut ca acesta să fie unul motivat. Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, la rîndul său, prin scrisoarea din 10 iunie 2014 a indicat că colaboratorii autorității fiscale au efectuat controale fiscale la adresele indicate în petiție, în urma cărora au întocmit 18 procese-verbale cu privire la contravenție și aplicat amenzi în sumă totală de 12600 lei. Totodată, intimatul a refuzat de a-i elibera lui Rusnak Andrei copiile de pe materialele acumulate în cadrul controlului și de a-i permite de a face cunoștință cu acestea, din cauza că conțin date cu caracter personal precum: numele, prenumele, patronimicul, locul și data nașterii persoanei, cetățenia, numărul actului de identitate, codul numeric personal, viza de reședință, domiciliul persoanei, locul de muncă etc.

Or, la rejudecare, instanța urmează să dea apreciere faptului dacă Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău prin scrisoarea din 10 iunie 2014 a dat răspuns pe toate capetele de cerere invocate de petiționar și să delimiteze care informație cade sub incidența Legii privind accesul la informație și care informație și de ce nu poate fi furnizată.

Ținînd cont de faptul că instanța nu s-a expus pe marginea tuturor capetelor de cerere invocate, Colegiul concluzionează că nu s-a soluționat fondul cauzei.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, s-a constatat încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul Civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că decizia instanței de apel pronunțată în pricina dată nu poate fi menținută și urmează a fi casată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și să soluționeze litigiul aplicînd întocmai normele de drept procedural, emițînd o decizie temeinică și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Rusnak Andrei.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Rusnak Andrei împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat municipiul Chișinău, Loghin Tatiana cu privire la

contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari

Galina Stratulat